

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 13/2024)

София, 3 април 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.03.2024 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	4
2.1	Зърнени и маслодайни култури	4
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 28.03.2024 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към края на м. март 2024 г. площите за реколтиране с ечемик и тритикале са съответно с 33,7% и 20,5% над отчетените година по-рано. Същевременно, намаление на площите за реколтиране се наблюдава при пшеницата (с 4,5%), ръжта (с 12,6%) и маслодайната рапица (с 13,6%).

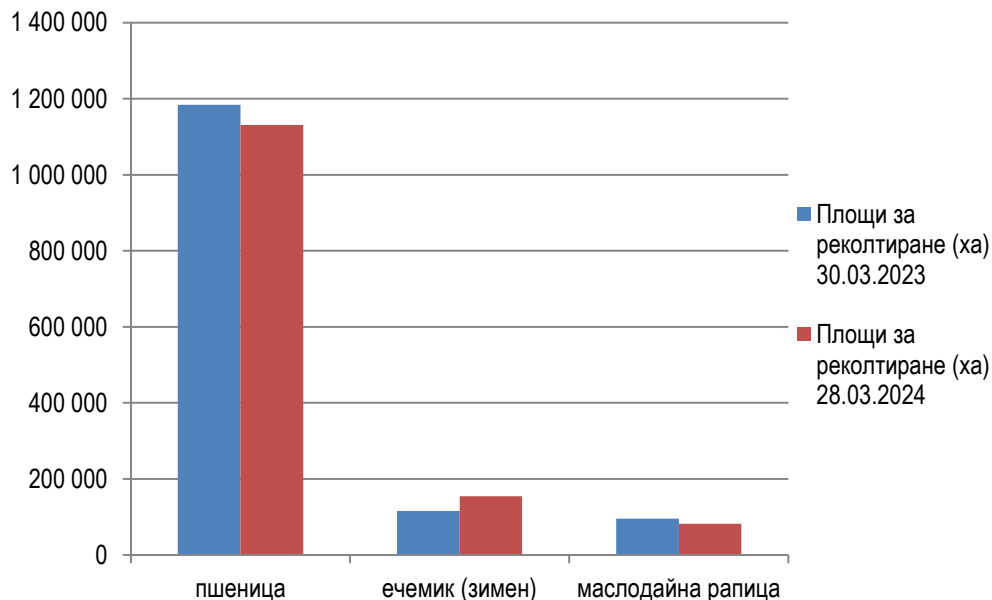
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 28.03.2024 г., ха

	Площи за реколтиране (ха)		Изменение на годишна база, %
	30.03.2023	28.03.2024	
пшеница	1 184 307	1 130 638	-4,5%
ечемик (зимен)	115 602	154 603	33,7%
маслодайна рапица	95 296	82 367	-13,6%
ръж	7 514	6 567	-12,6%
тритикале	13 079	15 766	20,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 28.03.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

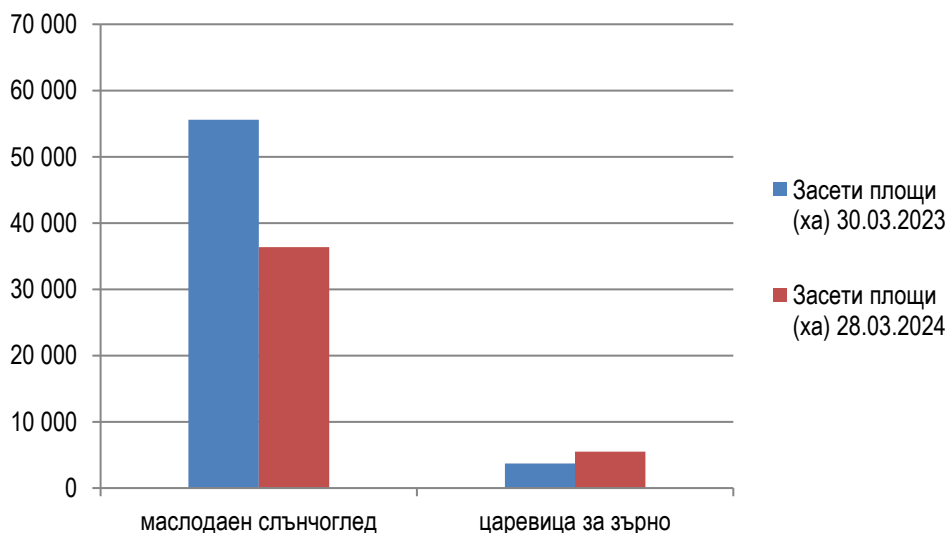
В ход е сеитбата на пролетни култури. Площите, засети с царевица за зърно, са с 49,1% повече на годишна база, докато при тези с маслодаен слънчоглед и пролетен ечемик е налице изоставане, респективно с 34,6% и 42,5%.

Засети площи с основни пролетници към 28.03.2024 г., ха

	Засети площи (ха)		Изменение на годишна база, %
	30.03.2023	28.03.2024	
маслодаен слънчоглед	55 609	36 364	-34,6%
царевица за зърно	3 693	5 508	49,1%
пролетен ечемик	426	245	-42,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 28.03.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци

В начален етап е засаждането на площи със зеленчукови култури, като към 28 март 2024 г. са засадени 247 ха с картофи и 33 ха със зеле, при съответно 605 ха и 99 ха по същото време на 2023 г.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

Независимо от липсата на експорт през последната седмица, общо изнесените количества пшеница и ечемик през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ от началото на настоящата пазарна година до края на м. март 2024 г. бележат съществен ръст на годишна база – съответно с 84,6% и с близо двадесет и пет пъти. Към момента през порта не е реализиран експорт на рапица от новата реколта.

¹ През последните три пазарни години „Пристанище Варна“ ЕАД формира средно 23% от общия експорт на пшеница и ечемик от страната, 38% от този на царевица и 4% от този на слънчоглед.

**Износ на пшеница, ечемик и рапица
от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона**

	01.07.2022 – 31.03.2023	01.07.2023 – 31.03.2024	Изменение на годишна база
пшеница	786 020	1 450 679	84,6%
ечемик	6 706	167 281	2394,5%
рапица	11 014	-	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2023 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД за периода септември 2023 г. – март 2024 г. възлиза на 99,3 хил. тона (в т. ч. 9,6 хил. тона през изминалата седмица), което представлява намаление с 53,3% на годишна база. Експортът на слънчоглед през порта също изостава в сравнение с година по-рано (с 66,6%), като за поредна седмица е в застой.

**Износ на царевица и слънчоглед
от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона**

	01.09.2022 – 31.03.2023	01.09.2023 – 31.03.2024	Изменение на годишна база
царевица	212 355	99 273	-53,3%
слънчоглед	14 494	4 837	-66,6%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2023 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2023 г. за есенните и м. септември 2023 г. за пролетните култури) през „Пристанище Варна“ ЕАД са внесени 2,7 хил. тона рапица и 9 хил. тона слънчоглед. Няма данни за осъществени доставки на пшеница, ечемик и царевица през наблюдаваните терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 12/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за януари 2024 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 12/2024, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 27 март 2024 г. се регистрира седмично поскъпване на пшеницата (с 1,1% при хлебната и с 1,5% при фуражната) и слънчогледа (с незначителните 0,1%). Изкупните цени на ечемика и царевичата се запазват на нивата от предходната седмица.

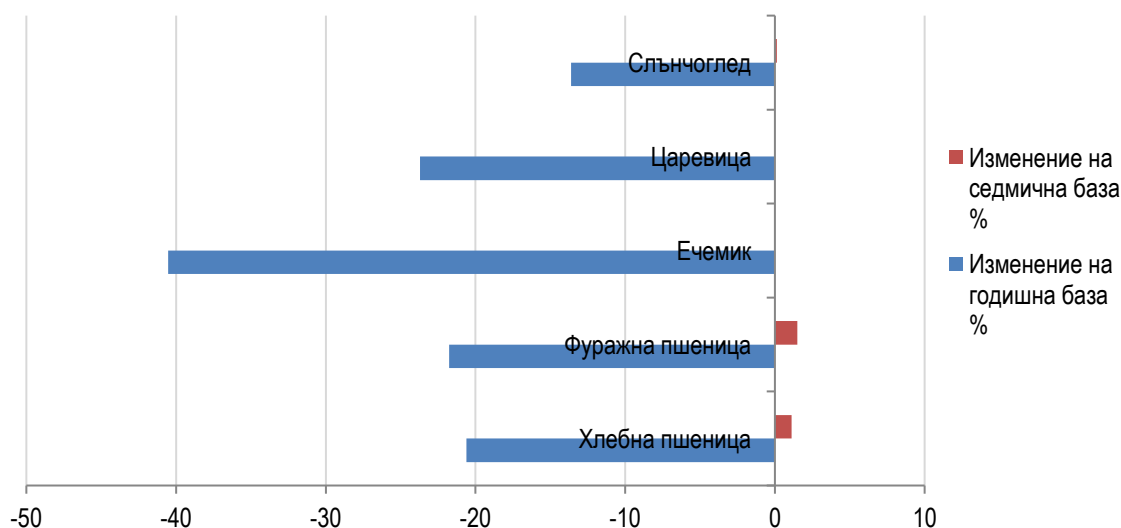
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 27.03.2024 г., лв./тон без ДДС

	29.03.2023	20.03.2024	27.03.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	456	358	362	-20,6	1,1
Фуражна пшеница	432	333	338	-21,8	1,5
Ечемик	565	336	336	-40,5	0,0
Царевица	447	341	341	-23,7	0,0
Слънчоглед	837	722	723	-13,6	0,1
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ
* няма данни

Основните зърнени и маслодайни култури се търгуват в границите от 13,6% (слънчоглед) до 40,5% (ечемик) по-евтино, отколкото по същото време на миналата година.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 27.03.2024 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица на тържищата в страната се наблюдава понижение на средните цени на едро на картофи и вносни ябълки, краставици и червен пипер – с между 1,5% (картофи) и 6% (червен пипер). Цената на зелето остава непроменена, а тази на вносните домати се повишава - с 4,4%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 29.03.2024 г., лв./кг

	31.03.2023	22.03.2024	29.03.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,34	1,37	1,35	0,7	-1,5
домати (оранжерийни)	3,10	*	*	-	-
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,17	2,93	3,06	-3,5	4,4
краставици (оранжерийни)	3,86	*	*	-	-
краставици (внос)	3,08	2,87	2,72	-11,7	-5,2
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	4,50	4,68	4,40	-2,2	-6,0
зеле	0,96	1,22	1,22	27,1	0,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки (внос)	*	1,95	1,85	-	-5,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Към 29 март 2024 г. средните цени на едро на вносните червен пипер, домати и краставици са съответно с 2,2%, 3,5% и 11,7% по-ниски на годишна база. По-скъпо в сравнение с година по-рано се търгуват картофите (с 0,7%) и зелето (с 27,1%).

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 29.03.2024 г.**

